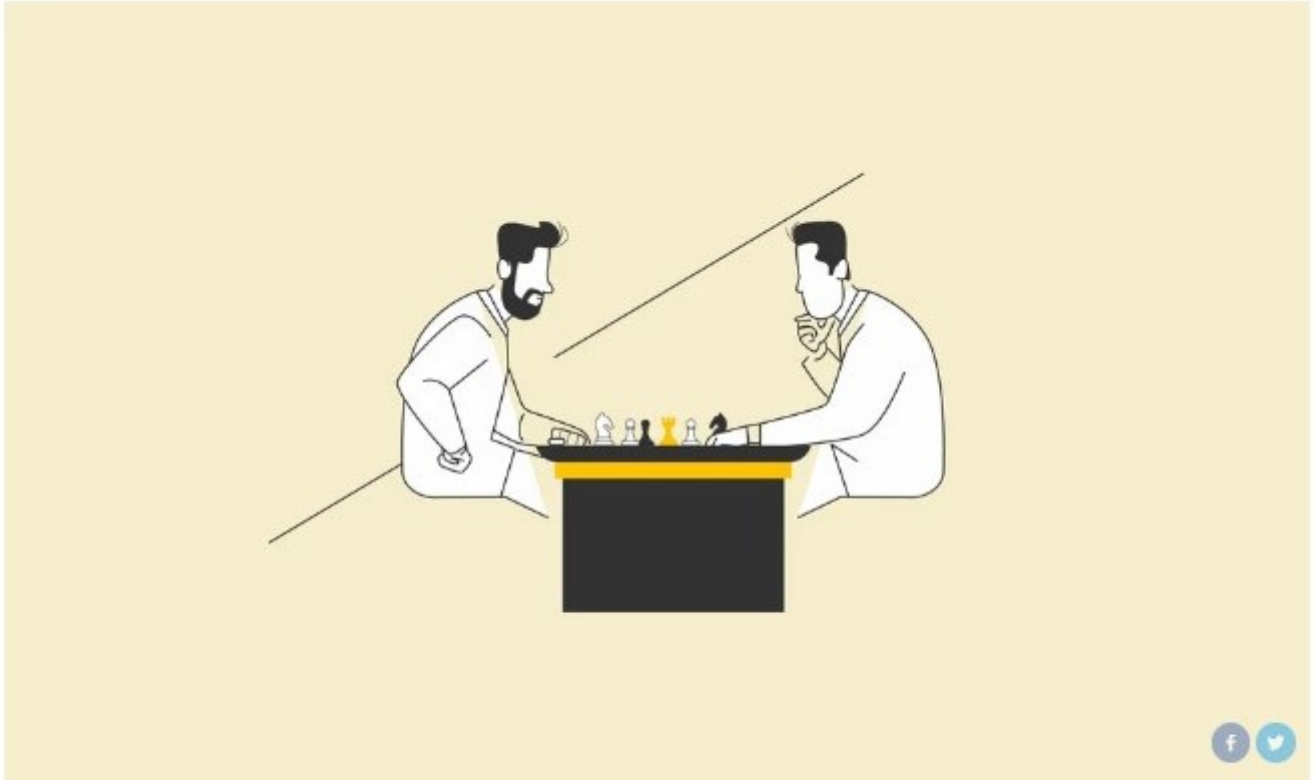

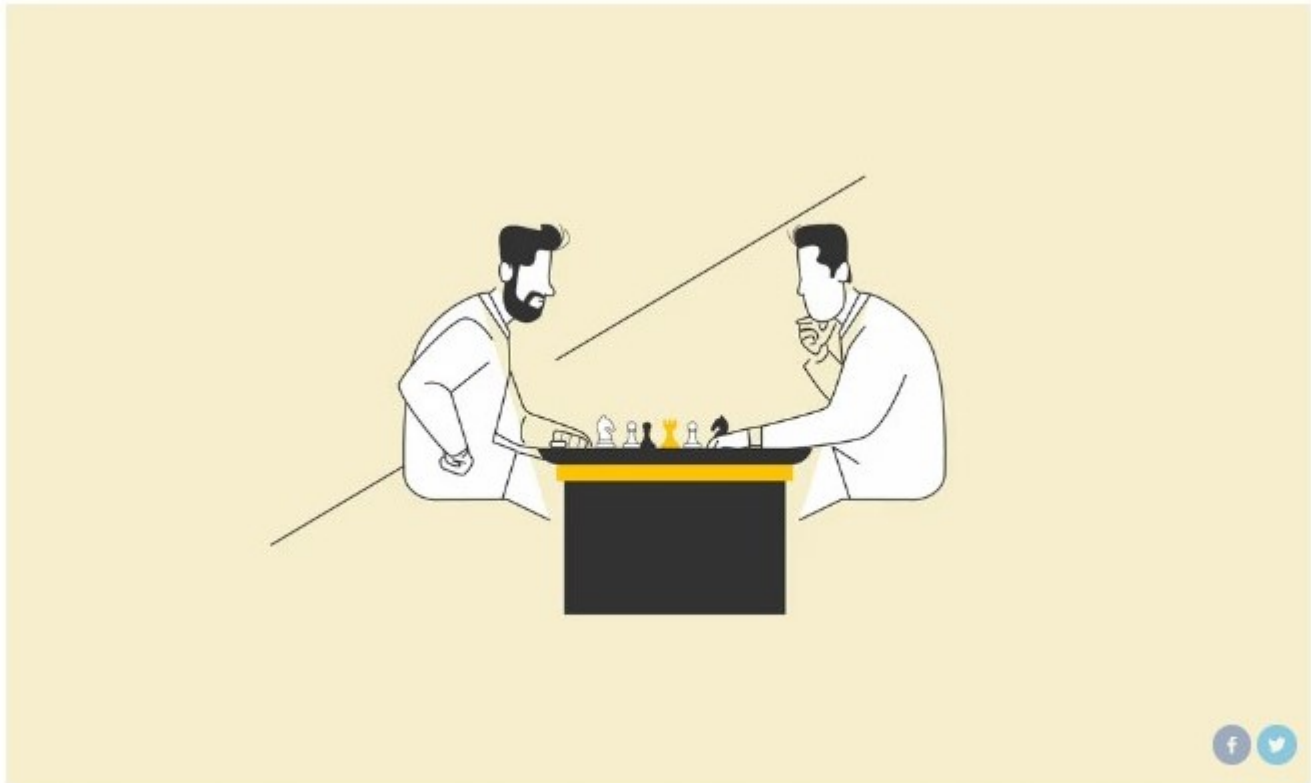
Η Ελλάδα παίζει σκάκι: Μια δραστηριότητα που γνωρίζει νέα άνθηση

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Αθλητισμός και άσκηση](#) / [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Το σκάκι στην πανδημία τράβηξε το ενδιαφέρον κόσμου που δεν σύχναζε στις σκακιστικές λέσχες.
Εικονογράφηση: bianka/LIFO

Ο πρόεδρος της Ελληνικής Σκακιστικής Ομοσπονδίας, κορυφαίοι Έλληνες σκακιστές, σχολιαστές και εργαζόμενοι σε διεθνείς οργανισμούς χαρτογραφούν το νέο εγχώριο κύμα.

Το σκάκι στην πανδημία τράβηξε το ενδιαφέρον κόσμου που δεν σύχναζε στις σκακιστικές λέσχες.
Εικονογράφηση: bianka/LIFO

ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ ΓΟΗΤΕΥΤΙΚΟ, προσβάσιμο σε όλους και από τη νέα χρονιά θα βρίσκεται επίσημα στο σχολικό πρόγραμμα της χώρας μας ως επιπλέον μάθημα. Μπορεί παλιότερα πολλοί νέοι να θεωρούσαν το σκάκι μια δραστηριότητα ξεπερασμένη, θαμμένη στο ημιυπόγειο κάποιου δημόσιου κτιρίου, μια παραίνεση των γονιών ή απλώς λόγο για μια ευκαιριακή επίσκεψη σε κάποιον τοπικό σύλλογο. Όμως σήμερα τα πράγματα έχουν αλλάξει. Το σκάκι είναι παντού, στις δωρεάν online πλατφόρμες-κολοσσούς, στους streamers του YouTube και στα social media. Το νέο κύμα είναι ήδη εδώ, η ανάγκη για εκσυγχρονισμό επίσης και οι λόγοι της άνθησής του, φυσικά, πολλοί.

Είτε λόγω μιας viral σειράς με την πιο κουλ πρωταγωνίστρια είτε λόγω της δυναμικής του διαδικτύου και των χρόνιων προσπαθειών ανθρώπων που «πονούν» το σκάκι στη χώρα μας, το μόνο σίγουρο είναι ότι η Ελλάδα σήμερα παίζει ασταμάτητα. Όλο και συχνότερα βλέπουμε εγχώρια ταλέντα να σαρώνουν σε διεθνείς και ευρωπαϊκούς διαγωνισμούς. Η εννιάχρονη Μαριάντα Λάμπου και η εντεκάχρονη Ευαγγελία Σίσκου κατέκτησαν τον τελευταίο χρόνο πρωτιές σε ευρωπαϊκά και παγκόσμια πρωταθλήματα. Τουρνουά διεθνούς φήμης διεξάγονται στη χώρα μας, Έλληνες κατέχουν κορυφαία πόστα εργασίας στο παγκόσμιο σκακιστικό στερέωμα: η εντατική φροντίδα και προσπάθεια τόσων δεκαετιών μοιάζει να αποδίδει σήμερα σε πολλά επίπεδα.

Παρ' όλα αυτά, πρόκειται για ένα τοπίο όπου οι αλλαγές είναι συνεχείς, οι προκλήσεις πιο ορατές από ποτέ και, όπως συμβαίνει με οτιδήποτε θέλουμε να ευδοκιμήσει στον χρόνο, χρειάζεται διαρκώς αγάπη και στήριξη· από την πολιτεία, τις ομοσπονδίες, τους τοπικούς συλλόγους και τους παίκτες υψηλού επιπέδου που στο χέρι τους είναι να περάσουν όσα έμαθαν στους επόμενους.

Αν μιλήσουμε για επίπεδο τεχνογνωσίας και υποδομών, η Ελλάδα είναι σίγουρα στις κορυφαίες χώρες του κόσμου. Έχουμε φιλοξενήσει πλήθος κορυφαίων μαζικών διοργανώσεων (παγκόσμια νεανικά πρωταθλήματα, πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα, Champions League), έχουμε κορυφαίους διαιτητές και διοργανωτές, μεγάλη εμπειρία σε όλους τους οργανωτικούς τομείς.

«Αν μιλήσουμε για επίπεδο τεχνογνωσίας και υποδομών, η Ελλάδα είναι σίγουρα στις κορυφαίες χώρες του κόσμου. Έχουμε φιλοξενήσει πλήθος κορυφαίων μαζικών διοργανώσεων (παγκόσμια νεανικά πρωταθλήματα, πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα, Champions League), έχουμε κορυφαίους διαιτητές και διοργανωτές, μεγάλη εμπειρία σε όλους τους οργανωτικούς τομείς. Δεν είναι τυχαίο ότι οι Έλληνες που απασχολούνται στον οργανωτικό τομέα κορυφαίων διοργανώσεων είναι περισσότεροι σχεδόν από αυτούς σε οποιαδήποτε άλλη χώρα, ακόμα και σε απόλυτες τιμές!» λέει ο Σωτήρης Λογοθέτης.

Σωτήρης Λογοθέτης

Έχει φτάσει μέχρι τον τίτλο του FIDE Master, υπήρξε διεθνής διαιτητής, ασχολήθηκε οργανωτικά ως διευθυντής αγώνων σε Ελλάδα και εξωτερικό και στην πορεία εξειδικεύτηκε στις ζωντανές μεταδόσεις αγώνων ως τεχνικός και παραγωγός. Στον τομέα αυτό εργάζεται συστηματικά σε κορυφαίες οργανώσεις όπως το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα, ενώ εργάζεται και για μία από τις δύο μεγαλύτερες σκακιστικές διαδικτυακές πλατφόρμες, το chess 24, που έχει συγχωνευτεί πλέον με το chess.com.

Οι ρίζες της σημερινής επιτυχίας ίσως βρίσκονται και σε περασμένες δεκαετίες. Στην Ελλάδα υπάρχουν έμπειροι και καταρτισμένοι προπονητές που διακρίθηκαν τη δεκαετία του '90, τη χρυσή εποχή για τη χώρα μας που σηματοδότησε το πρώτο ίσως μεγάλο σκακιστικό κύμα. Χαρακτηριστικό είναι ότι αυτό ήρθε μετά τη δεκαετία του '80, οπότε φιλοξενήσαμε δύο σκακιστικές Ολυμπιάδες στη Θεσσαλονίκη, το 1984 και το 1988. Σήμερα το σκάκι, μετά από μια μικρή καμπή, μοιάζει να επανέρχεται δυναμικά.

Σταυρούλα Τσολακίδου

«Την αρχή του νέου αυτού κύματος έκαναν η Σταυρούλα Τσολακίδου και η

Αναστασία Αβραμίδου στο δεύτερο μισό της προηγούμενης δεκαετίας, κατακτώντας πολλά παγκόσμια και πανευρωπαϊκά μετάλλια στις κατηγορίες τους, και πλέον έχουμε πληθώρα νεαρών παικτών με διακρίσεις. Θα αναφέρω το, κατά τη γνώμη μου, μεγαλύτερο ταλέντο όλων, τον Νικόλα Θεοδώρου, καθώς επίσης και δυο παιδιά που πρόσφατα κατέκτησαν τον τίτλο του γκραν μετρ: τον Σταμάτη Κούρκουλο-Αρδίτη και τον Ευγένιο Ιωαννίδη. Φυσικά, υπάρχουν κι άλλες αξιόλογες περιπτώσεις, και το ευχάριστο είναι ότι δεν πρόκειται για μεμονωμένες περιπτώσεις αλλά απλώς για την κορυφή του παγόβουνου», λέει ο κ. Λογοθέτης.

Το εγχώριο σκάκι

Η ελληνική παρουσία σε διεθνές επίπεδο, όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο κ. Λογοθέτης, είναι καλύτερη από τον μέσο όρο σε αγωνιστικό επίπεδο, χάρη στις εθνικές μας ομάδες που διεκδικούν διακρίσεις και τις προσωπικές επιτυχίες των αθλητών. «Όμως απέχουμε αρκετά από τις μεγάλες δυνάμεις του αθλήματος. Θεωρώ ότι σε σχέση με τις συνθήκες που επικρατούν κυρίως στις πρώην σοβιετικές δημοκρατίες, σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, στην Ινδία, στην Κίνα και στις ΗΠΑ, οι επαγγελματικές προοπτικές ενός σκακιστή είναι ιδιαίτερα περιορισμένες στη χώρα μας και η στήριξη από την πολιτεία και κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα (π.χ. με τη μορφή χορηγιών) μηδαμινή», συνεχίζει. «Ως εκ τούτου και τα κίνητρα είναι μειωμένα και τα άγχη περισσότερα, οπότε οι κορυφαίοι νεαροί αθλητές μας ασχολούνται με το σκάκι κυρίως ως χόμπι. Υπό αυτό το πρίσμα θα έλεγα ότι η ανάπτυξή του στη χώρα μας, στο υψηλό επίπεδο τουλάχιστον, είναι πολύ καλύτερη από όσο θα περίμενα».

Στάθης Ευσταθόπουλος

Για τον πρόεδρο της Ελληνικής Σκακιστικής Ομοσπονδίας, Στάθη Ευσταθόπουλο, είναι εμφανές ότι το σκάκι την τελευταία δεκαετία στη χώρα μας έχει αυξημένη δημοτικότητα, παρότι, όπως λέει, δεν έχουν γίνει οργανωμένες προσπάθειες για την προβολή του. «Έχει αποκτήσει πολύ υψηλό επίπεδο δημοτικότητας λόγω της δυναμικής που έχει δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα», λέει.

Υπάρχουν δύο κατηγορίες διοργανώσεων: αυτές που διεξάγονται στο πλαίσιο του επίσημου αγωνιστικού προγράμματος της Ελληνικής Σκακιστικής Ομοσπονδίας (ΕΣΟ) και τα διεθνή ή και ελληνικά τουρνουά που διοργανώνονται από σκακιστικούς συλλόγους ή σκακιστικούς παράγοντες. Στη δεύτερη περίπτωση έχουμε πάρα πολλά διεθνή τουρνουά, κυρίως το καλοκαίρι, που συγκεντρώνουν πάρα πολλούς σκακιστές, Έλληνες και ξένους. Μάλιστα, μερικά από αυτά έχουν δημιουργήσει παράδοση ετών και συγκαταλέγονται στα κορυφαία διεθνώς κάθε χρόνο. Τα παλαιότερα είναι τα τουρνουά της Ικαρίας, της Καβάλας και της Παλαιόχωρας Χανίων που διοργανώνονται επί 46, 32 και 16 συνεχόμενα χρόνια αντίστοιχα.

Ο κ. Ευσταθόπουλος εξηγεί πως οι σημαντικότερες εθνικές διοργανώσεις στο ετήσιο πρόγραμμα της ομοσπονδίας είναι τα διασυλλογικά πρωταθλήματα όλων των κατηγοριών, από τις τοπικές κατηγορίες έως και την Α' Εθνική, στα οποία παίρνουν μέρος πρακτικά όλοι οι σκακιστικοί σύλλογοι της χώρας, πάνω από 200 στον αριθμό, και το Κύπελλο Ελλάδος, και σε ατομικό επίπεδο το ατομικό πρωτάθλημα ανδρών και γυναικών (κλειστά τουρνουά με 10 συμμετοχές το καθένα, όπου έχουν δικαίωμα συμμετοχής κορυφαίοι αθλητές) και τα νεανικά πρωταθλήματα όλων των ηλικιακών κατηγοριών για αγόρια και κορίτσια.

Ο κ. Ευσταθόπουλος τονίζει πως το αγωνιστικό πρόγραμμα της ομοσπονδίας στοχεύει στα νέα παιδιά. Αυτό, όπως λέει, εκδηλώνεται αφενός με τον αναπτυξιακό χαρακτήρα του μοντέλου πρωταθλήματος Α' Εθνικής (που προβλέπει την υποχρεωτική συμμετοχή μικρότερων ηλικιών σε διάφορες κατηγορίες), το οποίο έχουν αρχίσει να υιοθετούν και ομοσπονδίες άλλων χωρών. Σημαντικό ρόλο έχει παίξει, όπως αναφέρει, και η μεγάλη διεθνής αγωνιστική δραστηριότητα στη χώρα μας τα τελευταία τριάντα χρόνια, καθώς έχουν διοργανωθεί περισσότερες από 30 διοργανώσεις σε παγκόσμιο ή ευρωπαϊκό επίπεδο.

«Επιπλέον, κατά την περίοδο 2003-2008 λειτούργησε ένα εθνικό προπονητικό πρόγραμμα σε όλη τη χώρα με σκοπό την ανίχνευση και υποστήριξη των νέων ταλέντων σε μικρές ηλικίες, το οποίο στη συνέχεια δυστυχώς διακόπηκε λόγω των σημαντικών περικοπών στη χρηματοδότηση της ΕΣΟ από την πολιτεία», εξηγεί.

Η ανάγκη στήριξης από την πολιτεία και οι απαραίτητες αλλαγές

Ο κ. Ευσταθόπουλος θεωρεί βέβαιο ότι η ανάδειξη νέων πρωταθλητών και πρωταθλητριών θα συνεχιστεί τα επόμενα χρόνια. «Είναι κρίμα, κυρίως για τη νέα γενιά, που η στήριξη από την πολιτεία μέσω της χρηματοδότησης έχει πέσει σε τόσο χαμηλά επίπεδα. Η επιχορήγηση που παίρνει πλέον η ΕΣΟ αρκεί ίσα ίσα για τα λειτουργικά και διοικητικά της έξοδα (αμοιβές του ελάχιστου προσωπικού που έχουμε, ενοίκια γραφείων κ.λπ.), και είναι σταθερά μικρότερη από το 50% του ετήσιου προϋπολογισμού μας», τονίζει.

«Ειδικά στο σκάκι, όπου δεν χρειαζόμαστε μεγάλες και ακριβές εγκαταστάσεις ούτε ακριβό εξοπλισμό, μπορείς με λίγα χρήματα να κάνεις πολλά πράγματα. Αρκεί να επενδύσεις στο ανθρώπινο δυναμικό σου, το οποίο είναι πολύ υψηλού επιπέδου στη χώρα. Για παράδειγμα, έχουμε πάρα πολύ καλούς δασκάλους και προπονητές, τους οποίους, αν υπήρχε κατάλληλη χρηματοδότηση, θα μπορούσαμε να τους αξιοποιήσουμε σε ένα εθνικό πρόγραμμα που θα κάλυπτε όλη τη χώρα, αντίστοιχο με αυτό της αρχής της δεκαετίας του 2000, να φτιάξουμε περιφερειακά κλιμάκια που θα αναδείκνυαν και θα βοηθούσαν τα νέα ταλέντα να αναδειχθούν σε ισχυρούς

παίκτες».

Ο κ. Λογοθέτης πιστεύει πως, δυστυχώς, υστερούμε τρομερά στο διοικητικό κομμάτι και στην ανεύρεση πόρων. «Δεν υπάρχουν ουσιαστικές χορηγίες προς το άθλημα από τον ιδιωτικό τομέα, ακόμα και για διοργανώσεις παγκόσμιας εμβέλειας και προβολής, με ελάχιστες εξαιρέσεις στο πρόσφατο παρελθόν, ενώ και η κρατική στήριξη είναι εξαιρετικά περιορισμένη – ουσιαστικά επαρκεί μόνο για τη διεκπεραίωση βασικών υποχρεώσεων της αρμόδιας ομοσπονδίας. Συνεπώς, δεν υπάρχουν χρήματα για ευρεία προπονητική στήριξη των εθνικών ομάδων και των κορυφαίων ταλέντων ούτε για την ουσιαστική αναβάθμιση των μεγάλων πανελληνίων διοργανώσεων», εξηγεί.

Το σκάκι, σε παγκόσμια κλίμακα, έχει μεταφερθεί στο διαδίκτυο σε μεγάλο βαθμό -και διαδίδεται ραγδαία, σε τεράστιους αριθμούς- και η ελληνική παρουσία σε αυτό είναι αξιοθρήνητη. Προσωπικά, θεωρώ ότι χρειάζεται ένα γενικό... format(!) και επανεγκατάσταση του λειτουργικού συστήματος στον τομέα αυτό.

Το σκάκι, σε παγκόσμια κλίμακα, έχει μεταφερθεί στο διαδίκτυο σε μεγάλο βαθμό -και διαδίδεται ραγδαία, σε τεράστιους αριθμούς- και η ελληνική παρουσία σε αυτό είναι αξιοθρήνητη. Προσωπικά, θεωρώ ότι χρειάζεται ένα γενικό... format(!) και επανεγκατάσταση του λειτουργικού συστήματος στον τομέα αυτό.

Ο Ιωάννης Παπαϊωάννου είναι ο κορυφαίος Έλληνας σκακιστής στη βαθμολογία της FIDE, της Παγκόσμιας Σκακιστικής Ομοσπονδίας. Είναι τέσσερις φορές πρωταθλητής Ελλάδας και στο ιστορικό του έχει μια ισοπαλία με τον κορυφαίο παίκτη της εποχής μας, Magnus Carlsen.

«Η χώρα μας εδώ και αρκετά χρόνια βρίσκεται αρκετά ψηλά, περίπου στην 20ή θέση στον κόσμο», λέει. «Το σκάκι είναι ήδη πολύ δημοφιλές στην πατρίδα μας και αρκετές χιλιάδες άνθρωποι όλων των ηλικιών ανήκουν σε συλλόγους και συμμετέχουν ενεργά σε αγώνες. Οι πόλεις με τη μεγαλύτερη σκακιστική παράδοση είναι πρωτίστως η Θεσσαλονίκη, εδώ και πολλά χρόνια γενέτειρα των κορυφαίων Ελλήνων παικτών, η Αθήνα, η Καβάλα αλλά και το νησί της Κρήτη».

Ο κ. Παπαϊωάννου συμφωνεί πως η οικονομική στήριξη από την πολιτεία δεν είναι η αναμενόμενη. «Λόγω των μεγάλων δυσκολιών της πατρίδας μας, η οικονομική βοήθεια από το κράτος στην ΕΣΟ αλλά και η στήριξη των κορυφαίων παικτών δεν είναι αυτή που θα έπρεπε. Βασίζεται κυρίως σε ιδιωτικούς πόρους. Ελπίζουμε αυτό στο μέλλον να αλλάξει».

Η Novelty Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση ασχολείται με την εμπορία σκακιστικών ειδών και με πρότζεκτ για την περαιτέρω ανάπτυξη του σκακιού. Ο ιδιοκτήτης της Κώστας Κλώκας μας λέει πως υπάρχουν σχεδόν 200 σκακιστικά σωματεία σε όλη τη χώρα και εκατοντάδες μαθήματα για χιλιάδες παιδιά.

«Στην Αθήνα υπάρχουν αρκετές γειτονιές που στα σχολεία τους σημειώνεται έντονη δραστηριότητα. Ενδεικτικά αναφέρω τη Νίκαια, το Περιστέρι, τη Νέα Σμύρνη, το Παγκράτι, την Κηφισιά, το Ηράκλειο, τα Άνω Λιόσια, τα Πατήσια, το Χαλάνδρι, τον Πειραιά, το Ελληνικό και πολλές ακόμα περιοχές. Την ίδια στιγμή παρατηρούμε κάμψη στην κινητικότητα των συλλόγων σε επίπεδο συμμετοχής στις τοπικές διοργανώσεις σε σχέση με την περίοδο 2000-2010. Παρ' όλα αυτά, φαίνεται πως λόγω των ανάλογων μαθημάτων στα σχολεία τις απογευματινές ώρες, το σκάκι έχει ενδυναμώσει τη θέση του και βρίσκεται στην καθημερινότητα αρκετών οικογενειών», σημειώνει.

Ο Κώστας Κλώκας συμφωνεί για τη δραματική μείωση του ρόλου της πολιτείας στην ανάπτυξη του σκακιού. «Στον αντίποδα, η τοπική αυτοδιοίκηση σε όλη τη χώρα αγκαλιάζει την ανάπτυξη του σκακιού με πολλούς διαφορετικούς τρόπους», λέει.

«Μετά από δεκαετίες που το σκάκι αναπτυσσόταν στο περιθώριο της ελληνικής κοινωνίας, τα τελευταία χρόνια είναι πλέον στο επίκεντρο. Αυτήν τη στιγμή δεν υπάρχουν σοβαρές προϋποθέσεις ώστε αυτή η ευνοϊκή συγκυρία να μετατραπεί σε κάτι πιο χειροπιαστό και τα ταλέντα να αναπτύσσονται σε πείσμα των περιστάσεων. Είναι όμως δεδομένο πως αν αυτή η ισχυρή συνθήκη γίνει ένα καλά δομημένο στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη του σκακιού, όπως άλλωστε απαιτεί και η διεξαγωγή του ίδιου του παιχνιδιού, είναι σίγουρο πως η δημοφιλία του θα εκτιναχθεί, επιδρώντας θετικά στην εκπαίδευση όλων των παιδιών και φέρνοντας πλήθος νέων σπουδαίων αθλητικών διακρίσεων», τονίζει ο κ. Κλώκας.

Στην ερώτηση πόσο εύκολο ή δύσκολο θεωρεί ότι είναι για έναν σκακιστή υψηλού επιπέδου σήμερα να αφοσιωθεί επαγγελματικά, καλύπτοντας και το βιοποριστικό κομμάτι, στην ενασχόλησή του με το σκάκι, ο κ. Ευσταθόπουλος απαντά:

«Αυτό είναι κάτι που γίνεται στη χώρα μας με αρκετούς αθλητές. Η κύρια πηγή

εισοδήματος για έναν επαγγελματία σκακιστή προέρχεται από τη διδασκαλία του σκακιού και την προετοιμασία για αγώνες παικτών μικρών κυρίως ηλικιών· μια δευτερεύουσα είναι τα χρηματικά έπαθλα από τουρνουά. Υπάρχουν πάρα πολλά παραδείγματα Ελλήνων σκακιστών οι οποίοι ασχολούνται επαγγελματικά με το σκάκι, αλλά λίγοι από αυτούς συντηρούνται αποκλειστικά από αυτό».

Going online

Η σειρά του Netflix «The Queen's Gambit» εκτόξευσε τις πωλήσεις τις σχετικές με το σκάκι παγκοσμίως. Το eBay χαρακτηριστικά δήλωσε πως μετά την προβολή της σημειώθηκε αύξηση της τάξεως του 215% στις πωλήσεις, ενώ μια άλλη εταιρεία είδε τις πωλήσεις της να αυξάνονται κατά 1.000%. Στο κατάστημα «σκακιστικό κέντρο» που απευθύναμε σχετικό ερώτημα, η απάντηση ήταν emphaticή. Οι ιδιοκτήτες μετά την προβολή της σειράς είδαν «πολλή μεγάλη άνοδο». Το κοινό, όπως αναφέρουν, μιλούσε με τα καλύτερα λόγια γι' αυτήν.

«Οι πελάτες μας είναι από παιδιά 6-7 ετών που έρχονται με τους γονείς τους μέχρι αρκετά μεγαλύτεροι άνθρωποι που αγαπάνε το σκάκι. Οι νεότερες ηλικίες αγοράζουν τα πιο κλασικά σετ (σκακιέρες βινυλίου, πόνια Staunton κ.λπ.), ωστόσο μπορούμε να εξυπηρετήσουμε και κάποιον που θα ζητήσει κάτι πιο εξειδικευμένο. Φανταστείτε ότι υπάρχουν ξύλινα σετ που κοστίζουν έως και 1.200 ευρώ».

Το κοινό που επισκέπτεται το www.chessmarket.gr χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες: σε αθλητές, μικρούς και μεγάλους, που επιλέγουν συνήθως προχωρημένα και εξειδικευμένα σκακιστικά βιβλία, σε λάτρεις του σκακιού που μπορεί να μην έχουν καθημερινή επαφή με το σκάκι, αλλά επιθυμούν να έχουν μια όμορφη ξύλινη σκακιέρα στο σπίτι τους ή στο γραφείο ή την επιχείρησή τους, και σε συλλογικότητες.

«Στους online αγώνες σημειώθηκε μεγάλη έξαρση σε παγκόσμιο επίπεδο τα προηγούμενα χρόνια της πανδημίας και της καραντίνας. Στη χώρα μας διοργανώθηκαν αγώνες σε πανελλήνιο επίπεδο με τη συμμετοχή εκατοντάδων σκακιστών», εξηγεί ο κ. Ευσταθόπουλος. «Όμως αυτές οι διοργανώσεις και οι παρτίδες που παίζονται διαδικτυακά δεν αναγνωρίζονται επισήμως, κυρίως λόγω της αδυναμίας, μέχρι σήμερα τουλάχιστον, ελέγχου του cheating. Γενικά, το cheating είναι ένα ανεπιθύμητο φαινόμενο που έχει εμφανιστεί τα τελευταία χρόνια στο παγκόσμιο σκάκι και που η παγκόσμια σκακιστική κοινότητα προσπαθεί να αντιμετωπίσει. Μέχρι σήμερα το αντιμετωπίζει με μεγάλη επιτυχία, είναι η αλήθεια, στο διά ζώσης σκάκι, αλλά δεν έχει βρεθεί αξιόπιστη λύση για το διαδικτυακό».

«Τα τελευταία χρόνια το σκάκι έχει εξαπλωθεί τρομερά στο διαδίκτυο», λέει ο κ. Λογοθέτης. Πλέον υπάρχουν άπειρες αγωνιστικές δυνατότητες. Για παράδειγμα, γίνονται και επίσημα πρωταθλήματα, ενώ, μέχρι και ο κορυφαίος παίκτης στον κόσμο, ο Magnus Carlsen, παίζει τακτικά σε διάφορα τέτοια τουρνουά, οπότε ο καθένας μπορεί να τον συναντήσει. Και φυσικά το διαδίκτυο έχει γεμίσει με πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό για όλα τα επίπεδα και τις ηλικίες, που είναι πανεύκολα προσβάσιμο, καθώς και με προπονητικές ακαδημίες. Ήρθε και το “Queen’s Gambit”, κάποιιο πασίγνωστο πλέον streamers, καλύτερης ποιότητας και περισσότερες ζωντανές μεταδόσεις αγώνων τόσο στη... σκακιέρα όσο και online. Αυτό δεν παρατηρείται μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε όλον τον κόσμο, παντού».

Το σκάκι στην πανδημία τράβηξε το ενδιαφέρον κόσμου που δεν σύχναζε στις σκακιστικές λέσχες. Τα παγκόσμια και ευρωπαϊκά πρωταθλήματα που έγιναν στην Ελλάδα έπαιξαν κι αυτά τον ρόλο τους, αλλά το σημαντικότερο, θεωρεί ο κ. Ευσταθόπουλος, είναι η εμφάνιση νέων παικτών με εξαιρετικές επιδόσεις και νεαρών πρωταθλητών σε διεθνές επίπεδο.

Ο κ. Λογοθέτης θεωρεί πως σημαντική είναι και η συνεισφορά των παλιότερων γενιών που ασχολήθηκαν με το σκάκι ως αθλητές· αναζήτησαν και δημιούργησαν επαγγελματικές δραστηριότητες που τους επέτρεπαν να βγάζουν τα προς το ζην ασχολούμενοι με το αγαπημένο τους άθλημα. «Έχουμε εδώ και πολλά χρόνια μεγάλη δραστηριότητα στην εκμάθηση σκακιού στα σχολεία, έστω και εκτός διδακτικού προγράμματος, και τα αποτελέσματα φαίνονται τώρα που τα

μικρά αυτά παιδιά μεγάλωσαν», εξηγεί.

Το σκάκι στο διδακτικό πρόγραμμα

«Ήταν ένα όραμα πάρα πολλών ετών που έγινε πραγματικότητα φέτος», έτσι σχολιάζει ο πρόεδρος της ΕΣΟ την εισαγωγή του αθλήματος στο διδακτικό πρόγραμμα από τη νέα χρονιά, κάτι που, όπως αναφέρει, ήταν κεντρικό στις θέσεις του, ακόμη και πριν από την εκλογή του.

Μέσω των ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων που εκπόνησε η ΕΣΟ, και εγκρίθηκαν πρόσφατα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, από τη νέα χρονιά οι εκπαιδευτικοί θα μπορούν να εμπλουτίσουν το μάθημά τους στο δημοτικό αλλά και στο νηπιαγωγείο, διδάσκοντας στους μαθητές και τις μαθήτριες τις βασικές αρχές και κινήσεις του σκακιού.

«Τα εκπαιδευτικά οφέλη για τα παιδιά που μαθαίνουν σκάκι είναι τεράστια. Είναι

αποδεδειγμένο από επιστημονικές μελέτες ότι το σκάκι βοηθά τα παιδιά στις μικρές ηλικίες να αναπτύξουν πολλές δεξιότητες, τόσο πνευματικές, όπως η μαθηματική και αναλυτική σκέψη, οι ικανότητες πρόβλεψης βασισμένης σε δεδομένα, το μέτρημα επόμενων κινήσεων και η στρατηγική κατανόηση θέσεων, ανάπτυξη στρατηγικών σχεδίων κ.λπ, όσο και σωματικές, υπομονή, επιμονή, συγκέντρωση. Το σκάκι επίσης έχει και μεγάλη παιδαγωγική αξία, καθώς σε μαθαίνει ότι τίποτα δεν γίνεται στην τύχη. Πρέπει να δουλέψεις σκληρά για να πετύχεις αυτό που θέλεις. Στο σκάκι, για να νικήσεις τον αντίπαλό σου, πρέπει να παίξεις καλύτερα από αυτόν και όλα γίνονται ανοικτά, κανείς δεν έχει “κρυφά” χαρτιά, ούτε μπορεί να περιμένεις βοήθεια από την τύχη ή τους διαιτητές.

Κάτι ακόμα σημαντικό: στο σκάκι δεν υπάρχει ντόπινγκ. Δεν χρειάζεται να φοβόμαστε μήπως χορηγηθούν στα παιδιά μας φάρμακα για να αυξήσουν τις επιδόσεις τους. Όλα αυτά συνιστούν ένα ιδανικό πλαίσιο που δείχνει ότι αξίζει τον κόπο τα παιδιά από τις μικρές ακόμη ηλικίες, από τα προσχολικά χρόνια, να μάθουν και να ασχοληθούν με το σκάκι. Αναμένεται ότι από την επόμενη σχολική χρονιά το πρόγραμμα θα εφαρμοστεί σε αρκετά σχολεία και τα επόμενα χρόνια τα αποτελέσματα θα είναι περισσότερο από εμφανή.

Είναι αποδεδειγμένο από επιστημονικές μελέτες ότι το σκάκι βοηθά τα παιδιά στις μικρές ηλικίες να αναπτύξουν πολλές δεξιότητες. Αυτές είναι και πνευματικές, όπως η μαθηματική και αναλυτική σκέψη, οι ικανότητες πρόβλεψης βασισμένης σε δεδομένα, το μέτρημα επόμενων κινήσεων, η στρατηγική κατανόηση θέσεων και ανάπτυξη στρατηγικών σχεδίων κ.λπ., όσο και σωματικές, υπομονή, επιμονή, συγκέντρωση.

Το γεγονός ότι το σκάκι μπαίνει στο σχολικό πρόγραμμα είναι ιδιαίτερα θετικό και για τον Ιωάννη Παπαϊωάννου. «Άλλωστε αυτό ισχύει σε πάρα πολλές αναπτυγμένες χώρες ανά τον κόσμο, εδώ και πολλά χρόνια. Συγχαίρω τους ανθρώπους που αγωνίστηκαν για να παρουσιάσουν αυτή την εξαιρετική πρόταση αλλά και αυτούς που κοίταξαν μπροστά στο μέλλον και την αποδέχθηκαν», σχολιάζει.

«Ήδη από τη δεκαετία του '80 γίνονται μαθήματα σκακιού σε σχολεία και μαθητές, αλλά, εκτός προγράμματος, ως επιπλέον δραστηριότητα. Αυτός ήταν και ο κινητήριος μοχλός της ανάπτυξης του σκακιού στην Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες εξάλλου. Τώρα όμως τα πράγματα γίνονται πιο “επίσημα”, μπαίνουν σε άλλη βάση, δημιουργούνται οι προοπτικές να οργανωθεί καλύτερα ο χώρος. Οπότε το ελληνικό σκάκι μόνο να κερδίσει έχει. Αυτοί που θα κερδίσουν όμως περισσότερο είναι οι μαθητές και οι γονείς, θεωρώ, και, κατ' επέκταση, η κοινωνία

μας», λέει ο κ. Λογοθέτης.

«Το σκάκι είναι ένα πολύ προσιτό άθλημα: παίζεται πάντα και παντού, και στο ίντερνετ. Δεν χρειάζεται γήπεδα, εξοπλισμό, δεν έχει ντόπινγκ, δεν έχει τραυματισμούς, έχει μια εγγενή ευγένεια – όλα αυτά είναι ελκυστικά για τους γονείς. Και το κυριότερο, κατά τη γνώμη μου, ανοίγει τον νου και τους ορίζοντες».

«Χάρη στο σκάκι ταξίδεψα σε δεκάδες χώρες, γνώρισα ανθρώπους όλων των ηλικιών από όλες τις άκρες της Γης, έκανα φίλους από μέρη που μικρός δεν ήξερα ότι υπήρχαν, έγινα μέλος μιας τεράστιας κοινότητας και σε όλα αυτά υπήρχε μια γλώσσα κοινή για όλους. Το σκάκι είναι το πιο δημοκρατικό άθλημα: παίζεται εξίσου από όλους, ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου, καταγωγής, παιδείας. Είναι απόλυτα προσιτό στα ΑμεΑ και σε όλες τις κατηγορίες ανθρώπων που αντιμετωπίζουν οποιουδήποτε είδους δυσκολία. Και για να παίξεις χρειάζεσαι απλώς μια πλαστική σκακιέρα και κομμάτια (αν είσαι καλός, και χωρίς αυτά, στα “τυφλά”!). Δεν έχω συναντήσει τίποτε άλλο στη ζωή μου που να “μιλά” πιο ξεκάθαρα και δυνατά ενάντια στον ρατσισμό, τις διακρίσεις κάθε είδους, τον αυταρχισμό και τον φασισμό και να εκφράζει με καλύτερο τρόπο την ισότητα. Για μένα δεν υπάρχει μεγαλύτερο εκπαιδευτικό όφελος από αυτό».

Πηγή: lifo.gr